

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Рев 19828/2024
18.06.2025. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Татјане Миљуш, председника већа, Иване Рађеновић и Мирјане Андријашевић, чланова већа, у парници тужилаца АА и ББ, обоје из ..., чији је пуномоћник Петар Недељковић, адвокат у ..., против тужених ЈП „Србијашуме“ Београд, ШГ „Расина“ Крушевац и Републике Србије, коју заступа Државно правобранилаштво, Одељење у Краљеву, ради утврђења права својине, одлучујући о ревизији тужилаца изјављеној против пресуде Апелационог суда у Крагујевцу Гж 1084/24 од 24.04.2024. године, у седници већа одржаној дана 18.06.2025. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ ревизија тужилаца изјављена против пресуде Апелационог суда у Крагујевцу Гж 1084/24 од 24.04.2024. године, као неоснована.

Образложење

Пресудом Основног суда у Трстенику П 136/23 од 14.11.2022. године утврђено је да су тужиоци власници у по ½ дела кат. парцеле број .. КО ..., у мерама и границама одређеним у ставу првом изреке, а што су тужени у обавези да им ово право признају и трпе да се наведена непокретност у Служби за катастар непокретности Трстеник упише на име тужилаца. Тужени су обавезани да тужиоцима накнаде трошкове парничног поступка у износу од 125.300,00 динара.

Пресудом Апелационог суда у Крагујевцу Гж 1084/24 од 24.04.2024. године преиначена је првостепена пресуда Основног суда у Трстенику тако што је одбијен тужбени захтев тужилаца да се утврди да су тужиоци власници по основу одржаја у по ½ дела кат. парцеле број .. КО ..., у мерама и границама дефинисаним у изреци. Тужиоци су обавезани да солидарно на име трошкова парничног поступка првотуженом исплате износ од 2.750,00 динара, а друготуженој износ од 18.000,00 динара.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену тужиоци су изјавили благовремену и дозвољену ревизију, због погрешне примене материјалног права.

Тужени ЈП „Србијашуме“ Београд, ШГ „Расина“ Крушевац је поднео одговор на ревизију тужилаца.

Врховни суд је испитао побијану пресуду у складу са одредбом члана 408. Закона о парничном поступку и закључио да је ревизија тужилаца неоснована.

У поступку доношења другостепене пресуде није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП, на коју Врховни суд пази по службеној дужности.

Према утврђеном чињеничном стању, правном претходнику тужилаца (оцу тужиоца АА), је 1995. године у поступку вођеном због самовласног заузећа парцеле, пред надлежним органом Општине Трстеник, признато право својине на узурпираној кат. парцели број .. и кат. парцели .., обе по култури шума у КО Кат. парцела .., шума шесте класе, била је уписана као добро Општине Дубљанске, потом као друштвена својина, а списком промена 1/93 уписана је на корисника ЈП „Србијашуме“ ШГ „Расина“ Крушевац, овде туженог, док је тужена Република Србија уписана као власник. У поступку мерења парцеле 1996. године издвојене су посебне целине, катастарске парцеле број .., број .. и број .. . Парцеле које су припале сада пок. правном претходнику тужилаца, и члановима његовог домаћинства, решењем од 08.12.1995. године, граниче се са спорним делом кат. парцеле број ... У поступку поводом самовласног заузећа, утврђене су границе парцела на којима је правном претходнику тужилаца признато право својине, односно омеђавање узурпираних кат. парцела, у присуству правног претходника тужилаца. Тужиоци сматрају да су својину стекли државином спорног дела парцеле у периоду од 04.07.1996. до 17.02.2017. године као дана подношења тужбе. Против тужиоца АА је 2016. поднета кривична пријава због кривичног дела шумске крађе из разлога што је секао стабла у предметном делу кат. парцеле број .., који кривични поступак је окончан обуставом.

Полазећи од тако утврђеног чињеничног стања, првостепени суд је закључио да су тужиоци били у мирној и савесној државини спорног дела парцеле .., у описаним мерама и границама, у непрекидном трајању од преко 20 година. Закључак о томе да су тужиоци били савесни држаоци спорне непокретности, првостепени суд изводи оценом доказа и то исказа тужилаца као парничних странака и саслушаних сведока, који су навели да су „сви знали ко коју шуму држи“, и да им је „познато да су тужиоци и њихови преци држали шуму до потока“.

Другостепени суд не прихвата чињеничноправни закључак првостепеног суда о савесности тужилаца. Другостепени суд налази, да је правни претходник тужилаца био упознат са мерама и границама простирања спорне кат. парцеле број .., односно да је у поступку вођеном због заузећа тачно утврђено које земљиште припада правном претходнику тужилаца и члановима његовог домаћинства. Стога правни претходник тужилаца није могао да буде у оправданом уверењу да је и на делу предметне парцеле, у нарави до потока, њему признато право својине као на суседним парцелама број .. и .. . С обзиром да несавестан држалац не може стећи право својине одржајем на непокретну ствар у смислу одредбе члана 28. став 4. Закона о основама својинско

правних односа, другостепени суд је преиначио првостепену пресуду и одбио тужбени захтев тужилаца за утврђење права својине одржајем као неоснован.

Врховни суд налази да је другостепена одлука донета правилном применом материјалног права на утврђено чињенично стање.

Право својине на непокретној ствари на коју други има право својине одржајем може стећи само савестан држалац, у складу са одредбом члана 28. став 2. и 4. Закона о основама својинско правних односа. Сагласно одредби члана 30. став 2. истог закона, у време потребно за одржај урачунава се и време за које су претходници садашњег држаоца држали ствар као савесни држаоци. За стицање својине на непокретној ствари одржајем, потребно је да је државина у целокупном периоду који закон захтева за стицање права својине била савесна. Правилан је закључак другостепеног суда да је правни претходник тужилаца пок. отац тужиоца АА, који је учествовао у поступку вођеном због самовласног заузећа парцеле, као и чланови његовог породичног домаћинств, био упознат са мерама и границама парцела на којима му се признаје право својине по том основу, при чему је у решењу надлежног органа изричито и наведено да се самовласном држаоцу и члановима његовог домаћинства признаје право својине на узурпираној кат. парцели .. и .., у одговарајућој површини. Стога се правни претходник тужилаца, а ни тужиоци како то правилно налази другостепени суд, не могу сматрати савесним држаоцима дела парцеле .. . На правилност таквог закључка другостепеног суда није од утицаја ревизијски навод тужилаца да је у решењу надлежног органа општинске управе Општине Трстеник наведено да се парцела, на којем је правном претходнику тужилаца признато право својине, „граничи до потока“. У решењима којима је правном претходнику тужилаца признато право својине на узурпираним кат. парцелама број .. и .., наведена је површина парцела на којима се признаје право својине, а увиђају и вештачењу на лицу места, присуствовао је и самовласни држалац, односно правни претходник тужилаца. Поступак због заузећа предметних парцела вођен је уз издвајање посебних целина из претходне јединствене кат. парцеле .. па су тако настале посебне кат. парцеле број .., .. и .. . Такође, како то правилно налази другостепени суд у прилог закључку да тужиоци нису били савесни држаоци спорног дела парцеле .. говори и чињеница да је против тужиоца АА 2016. године поднета кривична пријава због кривичног дела шумске крађе из разлога што је управо на предметном делу кат. парцеле секао стабла у државној шуми којом газдује ЈП „Србијашуме“, ШГ Расина. Без утицаја је у том смислу ревизијски наводи тужиоца да је тај кривични поступак обустављен. Одговорност тужиоца за кривично дело које му је стављано на терет није од значаја за оцену основаности тужбеног захтева тужилаца у овом поступку, за утврђење права својине. Оно што јесте од утицаја је њихова савесност, а тужилац је најкасније тада када је поднета кривична пријава упознат да тај део предметне кат. парцеле представља државну шуму којом газдује ЈП „Србијашуме“ ШГ „Расина“, због чега се не може сматрати ни несметаним држаоцем. О основу савесне државине која би могла водити стицању својине одржајем у односу на тужилу ББ, нема другачије утврђених чињеница. Из наведених разлога је правилна одлука другостепеног суда којом је одбијен као неоснован тужбени захтев тужилаца за утврђење права својине на предметној непокретности, стеченог одржајем.

Следом изложеног Врховни суд одбио је ревизију тужилаца као неосновану применом одредбе члана 414. став 1. Закона о парничном поступку.

**Председник већа - судија
Татјана Миљуш, с.р.**

За тачност отправка
Заменик управитеља писарнице
Миланка Ранковић